ДЪРЖАВЕН ВЕСТНИК
Официално издание на Република България

Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

УКАЗ № 204

На основание чл. 98, т. 4 от Конституцията на Република България

П О С Т А Н О В Я В А М :

Да се обнародва в „Държавен вестник" Законът за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, приет от 44-то Народно събрание на 31 юли 2019 г.

Издаден в София на 6 август 2019 г.

Президент на Републиката: **Румен Радев**

Подпечатан с държавния печат.

Министър на правосъдието: **Данаил Кирилов**

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 86, 92, 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.)

§ 1. В чл. 34, ал. 5 думите „седалището на териториалната дирекция, в чийто район се намира органът" се заменят с „постоянния адрес или седалището на жалбоподателя".

§ 2. В дял първи се създава глава осма „а" с чл. 71а – 71ж:

„Глава осма „а"

ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА ТРАНСФЕРНО ЦЕНООБРАЗУВАНЕ

Предмет

Чл. 71а. (1) Тази глава урежда правилата за изготвяне на документация за доказване, че условията на търговските и финансовите взаимоотношения между свързани лица съответстват на условията, които биха били установени между независими лица при съпоставими обстоятелства, включително че сделките са осъществени по пазарни цени („документация за трансферно ценообразуване").

(2) За целите на тази глава сделките, с които се установяват търговски и финансови взаимоотношения между свързани лица (сделки между свързани лица), се наричат контролирани сделки.

(3) Документацията за трансферно ценообразуване включва местно досие и обобщено досие.

(4) Местното досие съдържа обща информация за дейността на лицето и собственика или собствениците на акциите или дяловете му, както и данни за контролираните сделки и за прилаганите методи за определяне на пазарните цени.

(5) Обобщеното досие съдържа информация за организационната структура и дейността на многонационалната група предприятия, контролираните сделки, функциите на лицата от групата и прилаганата политика на трансферно ценообразуване.

Задължение за изготвяне на документация за трансферно ценообразуване

Чл. 71б. (1) Местните юридически лица, чуждестранните юридически лица, които осъществяват стопанска дейност в Република България чрез място на стопанска дейност, и едноличните търговци, които определят облагаемия си доход по реда на чл. 26 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, са задължени да изготвят местно досие, когато осъществяват контролирани сделки.

(2) Алинея 1 не се прилага за:

1. лицата, които са освободени от облагане с корпоративен данък по част втора, глава двадесет и втора, раздел II от Закона за корпоративното подоходно облагане;

2. лицата, които извършват дейност, подлежаща на облагане с алтернативен данък по част пета от Закона за корпоративното подоходно облагане;

3. лицата, които към 31 декември на предходната година не надвишават следните показатели:

а) балансова стойност на активите – 38 000 000 лв., и

б) нетни приходи от продажби – 76 000 000 лв., или

в) средна численост на персонала за отчетния период – 250 души;

4. лицата, които извършват контролирани сделки единствено в страната.

(3) Лицата по ал. 2, т. 1 и 2, които извършват и дейности, подлежащи на облагане с корпоративен данък, изготвят документация за трансферно ценообразуване при условията и по реда на тази глава само във връзка с тези дейности.

(4) Местно досие не се изготвя за контролирани сделки с физически лица извън случаите на еднолични търговци.

(5) Лицата по ал. 1 изготвят местно досие за извършваните от тях контролирани сделки, когато за съответната година:

1. стойността на сделката без данъка върху добавената стойност и акцизите превишава:

а) при сделки с предмет продажба на стоки – 400 000 лв.;

б) за всички останали сделки – 200 000 лв.;

2. независимо от т. 1, размерът на получен, съответно предоставен заем, надвишава 1 000 000 лв. или размерът на начислените лихви и другите свързани със заема приходи или разходи превишава 50 000 лв.

(6) Праговете по ал. 5 се изчисляват отделно за всяка контролирана сделка.

(7) Когато лицето по ал. 1 извършва две или повече контролирани сделки с едно или повече свързани лица и предметът и условията, при които се осъществяват тези сделки, са съпоставими до степен, която позволява обединяване на тези сделки и прилагане на един метод за определяне на пазарните цени спрямо съвкупността от сделки, праговете по ал. 5 се изчисляват за общата стойност на тези сделки, съответно за общия размер на получените/предоставените заеми.

(8) За целите на изчисляване на прага по ал. 5 се обединяват и сделки с едно и също свързано лице, които имат различен предмет, но са свързани по начин, при който не могат да бъдат разделени и надеждно оценени самостоятелно. В този случай при изчисляване на прага по ал. 5 се взема предвид прагът за тази сделка, чиято стойност има най-голям дял в общата стойност на сделките, а когато такава не може да бъде надеждно определена – прагът за сделката, която е най-значима за страните по нея.

(9) Местно досие се изготвя само за тази сделка или съвкупност от сделки, за които е превишен прагът по ал. 5, независимо че лицето може да е страна и по друга сделка или съвкупност от сделки, за които не е достигнат съответният праг.

(10) Когато са част от многонационална група предприятия, лицата, задължени да изготвят местно досие, трябва да разполагат и с обобщено досие, изготвено от крайното предприятие майка или друго лице от групата.

Местно досие

Чл. 71в. (1) Местното досие трябва да съдържа следната информация:

1. информация за лицето по чл. 71б, ал. 1:

а) описание (схема) на управленската и организационната структура;

б) идентификационни данни на собственика или собствениците на акциите или дяловете на лицето;

в) имена и длъжност/позиция на физическите лица, пред които органите на управление отчитат дейността си, както и юрисдикцията или юрисдикциите, в които тези лица изпълняват основно задълженията си;

г) подробно описание на дейността и бизнес стратегията (включително настъпили промени спрямо предходната година), данни дали е участвало във или е засегнато от преструктурирания на дейността или сделки с нематериални блага, както и обяснение на начина, по който тези сделки оказват влияние върху дейността на лицето по чл. 71б, ал. 1;

д) основни конкуренти;

2. информация за контролираните сделки – предмет на местното досие:

а) описание на сделките и обстоятелствата, при които се извършват, включително тяхната стойност;

б) идентификационни данни на свързаните лица и качеството, в което участват в сделките по буква „а";

в) размер на получените и изплатените суми за сделките, разпределени по видове и юрисдикции на платците или получателите;

г) копия на договорите, уреждащи контролираните сделки;

д) подробен анализ на съпоставимостта, включващ характеристики на предмета на контролираната сделка, договорни условия, икономически условия, описание на прилаганите бизнес стратегии и функционален анализ, отнасящ се за лицето по чл. 71б, ал. 1 и съответните свързани лица – страни по контролираните сделки, както и на настъпилите промени във факторите на съпоставимост спрямо предходни години;

е) описание на избрания метод за определяне на пазарните цени на сделката/сделките и причините за този избор;

ж) посочване на избраното за тествана страна свързано лице (страната по контролираната сделка, по отношение на която се прилага съответният метод за определяне на пазарните цени) и обяснение на причините за неговия избор;

з) обобщение на важните допускания, направени при прилагането на метода за определяне на пазарните цени;

и) обосноваване на причините за анализ на период, по-голям от една година, когато анализът обхваща период от няколко години;

к) списък и описание на избраните съпоставими сделки (вътрешни и външни) между независими лица, когато такива са налице, и информация за съответните цени и/или финансови показатели на съпоставимите лица или сделки, на които се основава анализът на трансферното ценообразуване, включително описание на методологията за търсене им, както и източника на тази информация; финансовите показатели се определят в зависимост от избрания метод за определяне на пазарните цени;

л) описание на всяка корекция, извършена с цел постигане на по-добра съпоставимост, и пояснение дали е направена спрямо резултатите на тестваното лице, на съпоставимите независими лица или и на двете;

м) описание на базата (ключовете) за разпределение в случаите на вътрешногрупови услуги и причините за избора на съответната база (ключ);

н) описание на използваните фактори за разпределение на комбинираната оперативна печалба/загуба при метода на разпределената печалба, причините за избора на съответния фактор и начина на определяне на относителната тежест на всеки фактор, когато са използвани повече от един фактор;

о) описание на причините, поради които след прилагане на избрания метод за определяне на пазарните цени лицето е приело, че резултатът от съответните контролирани сделки е определен в съответствие с чл. 15 от Закона за корпоративното подоходно облагане;

п) обобщение на ценовите данни и/или финансовите показатели, използвани при прилагането на избрания метод за определяне на пазарните цени;

р) копие на съществуващите едностранни, двустранни и многостранни предварителни споразумения за ценообразуване и други данъчни становища, издадени от компетентен орган на друга държава или юрисдикция и които са свързани с контролираните сделки – предмет на документацията;

3. финансова информация:

а) годишен финансов отчет за съответната година;

б) информация (справки и таблици) и изчисления, показващи начина, по който финансовите данни, използвани при прилагането на метода за определяне на пазарните цени, са свързани със или произтичат от годишния финансов отчет;

в) обобщение на ценовите данни или финансовите показатели на избраните независими съпоставими сделки или лица, използвани при анализа, и източника на съответните данни.

(2) В местното досие се включва информацията по ал. 1, която е приложима за конкретното лице по чл. 71б, ал. 1, извършваните от него сделки и избрания метод за определяне на пазарните цени.

(3) Когато в обобщеното досие липсва информация, изисквана съгласно чл. 71г, тази информация може да се включи в местното досие.

Обобщено досие

Чл. 71г. Обобщеното досие трябва да съдържа следната информация:

1. описание и диаграма/схема на правната и организационната структура на групата, списък на свързаните лица в групата, както и юрисдикцията, на която всяко от тях е местно лице за данъчни цели, или, когато не е местно лице на нито една юрисдикция, юрисдикцията, съгласно чието законодателство е създадено;

2. общо описание на дейността на групата, включващо:

а) основни фактори, които влияят върху формирането на печалбата;

б) описание, схема или диаграма на веригата на доставките на петте най-важни стоки, услуги и/или нематериални блага, определени на базата на приходите от тях, както и на всички други стоки, услуги и/или нематериални блага, които формират повече от 5 на сто от консолидираните приходи на групата;

3. общо описание на контролираните сделки, включващо:

а) движение на стоки, услуги и/или нематериални блага;

б) движение на фактурите;

в) стойност на стоките, услугите и/или нематериалните блага по буква „а";

4. политиката за трансферно ценообразуване, прилагана от групата, или описание на методологията за трансферно ценообразуване на групата, която обосновава пазарния характер на цените по контролираните сделки;

5. списък и кратко описание на най-съществените за дейността договори за услуги между свързаните лица в групата, с изключение на договорите за услуги в областта на научноизследователската и развойната дейност; в описанието се посочва и информация за капацитета на основните звена, които предоставят тези услуги, и за политиките за трансферно ценообразуване на групата за разпределение на разходите за услуги и определяне на цените на вътрешногруповите услуги;

6. описание на основните пазари по географски региони, на които се предлагат стоките, услугите и/или нематериалните блага на групата, посочени в т. 2;

7. кратък функционален анализ, описващ приноса на отделните свързани лица в групата при създаването на стойност (изпълнявани ключови функции, поемани значителни рискове и използвани важни активи), включително описание на промените във функциите и рисковете спрямо предходната данъчна година, ако такива са налице;

8. описание на важните преструктурирания, придобивания и отделяния през данъчната година;

9. описание на бизнес стратегиите, както и на промените, настъпили в сравнение с предходната данъчна година;

10. информация за нематериалните блага:

а) общо описание на стратегията на групата за разработване, притежаване и използване на нематериалните блага, както и местоположението на основните центрове за научноизследователска и развойна дейност и местата, откъдето тя се управлява;

б) списък на нематериалните блага (патенти, търговски марки, ноу-хау и т.н.) или групи от нематериални блага, които са важни за целите на трансферното ценообразуване, начислените за тях авторски и лицензионни възнаграждения, както и информация за техния собственик;

в) списък на договорите между свързаните лица, уреждащи предоставянето или прехвърлянето на нематериални блага по буква „б", включително споразумения за разпределяне на разходите и договори за научноизследователска и развойна дейност;

г) общо описание на политиката за трансферно ценообразуване на групата по отношение на научноизследователската и развойната дейност и нематериалните блага;

д) общо описание на сделките с нематериални блага по буква „б" между свързаните лица през данъчната година, включително дължимото възнаграждение, участващите свързани лица, юрисдикцията, на която всяко от тях е местно лице за данъчни цели, или, когато не е местно лице на нито една юрисдикция, юрисдикцията, съгласно чието законодателство е създадено;

11. информация за финансовите дейности на групата:

а) общо описание на източниците на финансиране на групата, включително съществените за дейността споразумения за финансиране с несвързани лица;

б) посочване на свързаните лица, които на централно ниво изпълняват функция по финансиране в групата, включително юрисдикцията, съгласно чието законодателство всяко от тях е местно лице за данъчни цели, или, когато не е местно лице на нито една юрисдикция, юрисдикцията, съгласно чието законодателство е създадено;

в) общо описание на политиката за трансферно ценообразуване на групата по отношение на дейностите по финансиране между свързаните лица;

12. финансови и данъчни резултати на групата:

а) годишния консолидиран финансов отчет за данъчната година, за която се отнася обобщеното досие;

б) списък и кратко описание на съществуващите едностранни предварителни споразумения за ценообразуване и други данъчни становища, свързани с трансферното ценообразуване, издадени по отношение на свързаните лица в групата.

Срокове за изготвяне на документацията за трансферно ценообразуване

Чл. 71д. (1) Местното досие се изготвя до 31 март на годината, следваща годината, за която се отнася.

(2) Когато е подадена коригираща годишна данъчна декларация по чл. 75, ал. 3 от Закона за корпоративното подоходно облагане, водеща до промяна на данните в местното досие, то се обновява във връзка с направената корекция. Обновяването на местното досие се извършва в 14-дневен срок от подаване на коригиращата декларация, но не по-късно от 30 септември на текущата година.

(3) Лицето по чл. 71б, ал. 10 трябва да разполага с обобщено досие за данъчната година на крайното предприятие майка на многонационалната група предприятия, започваща на 1 януари или по-късно през годината, за която се изготвя местното досие по чл. 71в, не по-късно от изтичането на 12 месеца след срока по ал. 1.

Съхраняване и обновяване на документацията за трансферно ценообразуване

Чл. 71е. (1) Документацията за трансферно ценообразуване се съхранява от лицата по чл. 71б, ал. 1 и 10 и се предоставя по искане на орган по приходите в рамките на осъществяван данъчно-осигурителен контрол.

(2) Местното и обобщеното досие се изготвят ежегодно.

(3) При липса на значими промени във факторите на съпоставимост по отношение на контролираните сделки извършеното проучване на съпоставими независими сделки и/или лица се обновява най-малко веднъж на всеки три години. Независимо от изречение първо финансовите данни на сделките или лицата, определени за съпоставими на базата на проучването, трябва да се обновяват ежегодно.

Особени случаи

Чл. 71ж. (1) Разпоредбите на тази глава се прилагат съответно и за трансферите между място на стопанска дейност и други части на предприятието на чуждестранно лице, разположени извън страната.

(2) За целите на тази глава неперсонифицираните дружества се приравняват на юридически лица."

§ 3. В чл. 72 се създава ал. 4:

„(4) Данъчна и осигурителна информация са и данните, получени в процедурата за разрешаване на спорове по глава шестнадесета, раздел IIа, включително данните, които разкриват търговска, стопанска, промишлена или професионална тайна или търговски процес."

§ 4. В чл. 73, ал. 2 се създава т. 7:

„7. предоставянето на данъчна и осигурителна информация в процедурата за разрешаване на спорове по глава шестнадесета, раздел IIа."

§ 5. В чл. 75, ал. 2, изречение първо думите „компетентния орган по приходите" се заменят с „органите по ал. 1, т. 1 и 2".

§ 6. В чл. 109 се създава ал. 3:

„(3) Срокът по ал. 1 не се прилага, когато има влязло в сила решение по чл. 134е или 134р, което подлежи на изпълнение. В този случай производство за установяване на задължения за данъци по този кодекс може да се образува до една година от влизането в сила на решението."

§ 7. В чл. 133, ал. 2 се създава т. 6:

„6. когато за установените с ревизионния акт задължения има влязло в сила решение по чл. 134е или 134р."

§ 8. В дял втори „Отделни административни производства", глава шестнадесета „Особени производства" се създава раздел IIа с чл. 134а – 134у:

„Раздел IIа

Процедура за разрешаване на спорове между държави – членки на Европейския съюз, във връзка със спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане или други международни договори със сходен характер

Предмет

Чл. 134а. (1) Този раздел урежда правилата за разрешаване на спорове, възникнали между Република България и други държави членки („заинтересовани държави членки") във връзка с тълкуването и прилагането на спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане или други международни договори със сходен характер. За целите на този раздел въпросът, който поражда спор по изречение първо, се нарича „спорен въпрос".

(2) Този раздел урежда и правата и задълженията на засегнатите лица при възникването на спорове по ал. 1.

Общи положения

Чл. 134б. (1) Всяко засегнато лице има право да подаде жалба за разрешаване на спорен въпрос по чл. 134а, ал. 1 до компетентния орган по този раздел.

(2) Засегнато лице е всяко лице, което е местно лице за данъчни цели на Република България или на друга държава членка и чието данъчно облагане е пряко засегнато от спорния въпрос.

(3) Компетентен орган в процедурата за разрешаване на спорове по този раздел е министърът на финансите или оправомощено от него длъжностно лице.

(4) Компетентен съд за разглеждане на жалбите и исканията по този раздел е административният съд по постоянен адрес или седалището на засегнатото лице. Когато засегнатото лице няма постоянен адрес или седалище в страната, споровете се разглеждат от Административния съд – град София.

(5) Двойно данъчно облагане по смисъла на този раздел е облагането на един и същ облагаем доход или имущество от две или повече държави членки с данъци, които попадат в обхвата на спогодба или друг международен договор със сходен характер по чл. 134а, ал. 1, когато това води до допълнително облагане с данък, увеличаване на данъчните задължения или непризнаване на загубите, които биха могли да бъдат приспаднати от данъчната печалба.

(6) Когато от този раздел не следва друго, в процедурата за разрешаване на спорове понятията се тълкуват според значението им, определено в посочените актове, към датата на получаване на първото уведомление за действието, което поражда или ще породи спорен въпрос, в следната последователност:

1. съответната спогодба или друг международен договор със сходен характер по чл. 134а, ал. 1;

2. законодателството в областта на данъците, за които се прилага спогодбата или друг международен договор със сходен характер по чл. 134а, ал. 1;

3. други нормативни актове извън тези по т. 2.

Подаване на жалба

Чл. 134в. (1) Жалбата се подава на български език в срок до три години, считано от получаването на първото уведомление за действието, което води или би довело до спорния въпрос, независимо дали засегнатото лице използва други средства за правна защита съгласно българското законодателство или законодателството на другите заинтересовани държави членки. Жалбата може да бъде придружена от превод на английски език.

(2) Компетентният орган потвърждава получаването на жалбата в срок до два месеца от датата на получаването ѝ. В същия срок уведомява компетентните органи на другите заинтересовани държави членки за жалбата и за езика, който ще използва по време на производството.

(3) Едновременно с подаването по ал. 1 засегнатото лице подава жалбата с идентично съдържание и приложения и до компетентните органи на другите заинтересовани държави членки на съответните езици, като посочва в нея държавите членки, които са засегнати от спорния въпрос.

(4) Жалбата може да бъде подадена само до компетентния орган по чл. 134б, ал. 3, когато засегнатото лице е местно лице за данъчни цели на Република България и е:

1. физическо лице, или

2. микро-, малко или средно предприятие, което не е част от голяма група, по смисъла на Закона за счетоводството.

(5) В случаите по ал. 4 компетентният орган уведомява едновременно компетентните органи на другите заинтересовани държави членки в срок до два месеца от получаване на жалбата. Приема се, че засегнатото лице е подало жалба до всички заинтересовани държави членки считано от датата на уведомяването.

(6) Приема се, че пред компетентния орган по чл. 134б, ал. 3 е подадена жалба, когато компетентен орган на друга заинтересована държава членка го уведоми за подадена жалба от засегнато лице, което е местно лице за данъчни цели на съответната държава членка и е физическо лице или микро-, малко или средно предприятие, което не е част от голяма група съгласно съответното национално законодателство. Жалбата се счита за получена на датата, на която компетентният орган е получил уведомлението по изречение първо.

(7) Правилата по ал. 4 и 5 се прилагат и по отношение на отговорите на искането за допълнителна информация по чл. 134г, ал. 2, оттеглянето на жалбата по чл. 134д, ал. 7 и искането по чл. 134ж, ал. 1.

Съдържание на жалбата

Чл. 134г. (1) Жалбата трябва да съдържа:

1. име/наименование на засегнатото лице-жалбоподател, съответно и на пълномощника, ако се подава от пълномощник, адреса за кореспонденция, идентификационен номер за данъчни цели, както и друга информация, необходима за идентифицирането на жалбоподателя, а при необходимост – и идентификационни данни на всяко друго засегнато лице;

2. посочване на другите заинтересовани държави членки;

3. данъчните периоди, за които се отнася спорният въпрос;